

вхідних даних. Внаслідок цього, розроблені моделі екстрених даних і супровідних стандартів даних, а також протокол для мобілізації доступу до інформації в надзвичайних ситуаціях.

В окремих містах Європи реалізуються проекти впровадження штучного інтелекту та Інтернету речей в муніципальному управлінні. Один з таких відомих проєктів Інтернету речей на місцевому рівні – «EasyPark», який вирішує проблеми з адміністрування паркувального простору, планування і управління. На даний момент, програма «EasyPark» впроваджена вже у містах 14 європейських країн: Швеції, Данії, Норвегії, Німеччині, Франції, Фінляндії, Італії, Іспанії, Австрії, Нідерландів, Австралії, Сербії, Бельгії та Словенії. У кожній країні є свій сайт впровадження цієї програми [5].

Існує рейтинг «ТОП 100» міст, які найбільш ефективно управляють своїми активами та ресурсами. В загальному рейтингу на першому місці знаходиться м. Оденсе (Данія) – невелике місто, яке активно розвивається за технологіями штучного інтелекту. Також в першу десятку цього рейтингу входять міста Данії, Фінляндії та Франції. Оцінювання міст здійснювалось за рівнем розвитку розумного паркування; каршерінгу; трафіку; громадського транспорту; чистоти енергії; розумного будинку; утилізації відходів; охорони навколишнього середовища; участі громадян; оцифровки уряду; міського планування; освіти; бізнес-екосистем; 4G; швидкості інтернету; WiFi; безпеки проникнення смартфонів у життя. За рівнем цифрового розвитку у світі лідирують такі європейські міста як Ставангер (Норвегія), Стокгольм (Швеція) та Відень (Австрія).

Для України досвід використання штучного інтелекту у муніципальному управлінні є певним дороговказом для впровадження відповідної нормативно-правової бази. Але справа йде дуже повільно і досі обмежується загальними деклараціями про необхідність іти у ногу зі світовою спільнотою до побудови цифрового суспільства.

Список використаної літератури

1. Квітка, С., Новіченко, Н., Гусаревич, Н., Піскоха, Н., Бардах, О., Демощенко, Г. Перспективні напрямки цифрової трансформації публічного управління. *Аспекти публічного управління*, 2020, Т. 8, № 4, С. 129–146. <https://doi.org/10.15421/152087>
2. Квітка, С., Новіченко, Н., & Бардах, О. Штучний інтелект у муніципальному управлінні: вектори розвитку. *Аспекти публічного управління*. 2021, Т. 9, № 4, С. 85–94. <https://doi.org/10.15421/152140>
3. Бородін, Є., Піскоха, Н., Демощенко, Г. Проблеми і переваги цифровізації місцевого самоврядування. *Аспекти публічного управління*. 2021, Т. 9, № 4, С. 95–103. <https://doi.org/10.15421/152141>
4. Демощенко, Г. (2020). Цифрова трансформація муніципального управління: напрямки розвитку. *Аспекти публічного управління*. 2020, Т.8, №1 (спецвипуск), С. 36–38. <https://doi.org/10.15421/152036>
5. Косоруков А.А. Технології штучного інтелекту в сучасному державному управлінні. *Соціодинаміка*. 2019. № 5. С. 43–58. DOI: 10.25136 / 2409-7144.2019.5.29714

Тетяна ДРОБАХІНА

аспірантка кафедри державного управління
і місцевого самоврядування,
НТУ «Дніпровська Політехніка»

ПРОГРАМА «КУЛЬТУРНІ СТОЛИЦІ ЄВРОПИ»: ІЛЮСТРАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ РЕГІОНІВ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ

Гіпотеза впливу культури на економічне збагачення регіону постало ще на початку 80-х років 20-го століття. У 1983 році міністерка культури Греції Меліна Меркурі вирішила [1], що тоді ще Європейські Спільноти (організація, що передувала створенню Європейського Союзу) недостатньо приділяють уваги культурі. Вона запропонувала програму європейських міст

культури, яка у 2009 році отримала теперішню назву – Культурних столиць. Першим культурним містом стали рідні для Меркурі Афіни.

Ініціатива Європейських культурних столиць (ЕСОС) спрямована на:

1. Підкреслення багатства та різноманітності культур Європи.
2. Відзначення культурних особливостей європейців.
3. Підвищення почуття приналежності європейських громадян до спільного культурного простору.

4. Сприяння внеску культури в розвиток міст.

Крім того, досвід показав, що програма є чудовою нагодою для:

- відродження міст;
- підвищення міжнародного авторитету міст;
- підвищення іміджу міст в очах власних мешканців;
- вдихнути нове життя в культуру міста;
- підвищення туризму.

Програма вже нагородила 60 європейських столиць.

Європейські культурні столиці офіційно призначаються за чотири роки до фактичного року титулу [1]. Цей тривалий період часу необхідний для планування та підготовки такого складного заходу.

Це також час, необхідний для того, щоб включити подію в довгострокову культурну стратегію, значно залучити громадян, встановити необхідні європейські зв'язки та забезпечити належну інфраструктуру.

Комісія під егідою Європейської Комісії відіграє постійну роль протягом цих чотирьох років у підтримці Європейських культурних столиць, надаючи поради та рекомендації та підбиваючи підсумки їхньої підготовки.

Наприкінці цього періоду моніторингу комісія вирішить, чи рекомендувати чи ні, щоб Європейська комісія виплатила премію Меліні Меркурі (зараз 1,5 млн євро фінансується з програми ЄС «Креативна Європа»).

У сучасності, кожного року Рада Міністрів ЄС обирає два європейських міста та оголошує їх культурними столицями. Це означає, що у цих містах проходитиме велика низка масштабних пан'європейських заходів: концерти, конференції, лекції, виставки, фестивалі тощо. Всі ці заходи направлені на пропагування різних європейських культур, в тому числі, звісно, приймаючої сторони.

До Культурних столиць їдуть гості зі всієї Європи, що спричиняє неабиякий бум у туристичній та культурній сферах.

Красномовною є статистика ВВП на душу населення з дослідження Мадридського університету імені Карла III 2016 року [2]. Вони порівняли міста-переможці програми з тими містами, які також брали участь у змаганні за статус культурної столиці, але не виграли.

Під час змагань темпи зростання ВВП у всіх містах є приблизно однаковими, проте щойно оголошують переможців (перший етап оголошення результатів), вони суттєво відриваються у швидкості зростання економіки. Врешті, науковці підрахували, що стрибок у зростанні ВВП триває не лише до оголошення міста столицею, але й протягом року, поки цей статус є активним, і ще – до 5 років згодом [2]. Таким чином, статус культурної столиці пришвидшує економіку міста впродовж цілих 10 років.

У 2013 році влада французького Марселя повідомила про рекордну кількість туристів, що прибула до міста – 11 млн осіб [2]. У Вроцлаві, що був культурною столицею у 2016 році, 40 % представників креативних індустрій відзначили зростання виторгу. До того ж, це польське місто приваблює понад 600 млн інвестицій.

Втім, економіка – не єдиний вимір впливу програми на міста. Додайте до цього інфраструктуру – масштабні зміни, ревіталізацію промислових районів (як у словацькому Кошице, другій культурній столиці 2013 року), створення комфортного міського середовища та нові об'єкти на кшталт Музею Середземноморської культури у Марселі, який побудували спеціально для року культурної столиці.

Звісно ж, найголовніше – все те, заради чого цю програму і створювали – це культура. Наприклад, британський Ліверпуль [4] у 2008 році провів більш як 41 000 культурних заходів, в яких взяло участь 18 мільйонів людей.

Що стосується України, то Україна поки що не може брати участь у конкурсі на титул культурної столиці Європи. Економічні стратегії, які панують в містах, все ще не в змозі повною мірою залучити ідею вбудованої або внутрішньої культурної пропозиції, віддаючи перевагу усвідомленій потребі купувати або додавати культурну цінність, і цей підхід невід’ємно пов’язаний з проведенням у місті ECoC. Але на шляху до цієї участі у програмі ECoC створюються свої ініціативи, наприклад грантові програми від Українського культурного фонду, програма м. Дніпро «Культурна столиця», яка підтримує 29 мистецьких подій щорічно, які включають різні напрями, театральні, художні, архітектурні, музичні, літературні, тощо.

Європейський досвід та програма ECoC – можливість брати приклад та впливати на економіку України через культуру, розвиваючи не тільки якість простору міст, але й морально-етичні звички населення, цінність культурної спадщини, інтерес до культури в цілому.

Список використаної літератури

1. European capitals of culture. URL: <https://culture.ec.europa.eu/policies/culture-in-cities-and-regions/european-capitals-of-culture>
2. Evaluating three decades of ECoC programme: a difference-in-difference approach. URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10824-016-9281-x>
3. Capitalise on the culture on offer in Marseille and Kosice. URL: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/society/20121213STO04624/capitalise-on-the-culture-on-offer-in-marseille-and-kosice>
4. Liverpool’s European capital of Culture Narrative: a selective heritage? URL: <https://cutt.ly/HKXuZ19>

Олена ЄГОРОВА

*к.і.н., доцент кафедри історії
та політичної теорії,
НТУ «Дніпровська Політехніка»*

ЕВОЛЮЦІЯ ЦИВІЛІЗАЦІЙНИХ НАСТРОЇВ В УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Протягом доби незалежності Україна розвивається в умовах впливу європейської та російської цивілізаційних моделей. Їх зміст і співвідношення перебувають під постійною увагою суспільствознавців, які вивчають поміж іншим і ставлення громадськості до цих перспектив розвитку. Цікавим для дослідження є період з 2004 р. – відправної точки масштабних зіткнень у нашому політичному житті прозахідного й проросійського світоглядів – до сьогодення.

Історіографія проблеми еволюції громадської думки щодо вектору розвитку України представлена великою кількістю досліджень. Серед багатьох можна виділити праці, де наголошується питання цивілізаційного шляху країни [9; 12; 7; 10]. Змістовним для нашої теми є розділ про історичну пам’ять як чинник трансформації політичних інститутів, написаний у колективній монографії відомим дослідником етнічної історії В. А. Гриневичем [8]. Окреслена проблематика висвітлюється крізь призму методології цивілізаційного підходу в книзі професора В. Е. Гончаревського, де увага приділена систематизації провідних інтерпретацій соціокультурної ідентичності [2]. Автор говорить про цілий дослідницький напрям вивчення місця України у феномені Європейської цивілізації, що пов’язує зі зростанням популярності геополітичних студій в українській історіографії [2, с. 15]. В цілому згадані праці обмежуються більш ранніми історичними контекстами і тому не враховують останні реалії нашого життя.

Натомість рух громадської думки знаходить постійне висвітлення в діяльності соціологічних установ, що проводять опитування й узагальнюють матеріал у наукових працях